

Kontinuitetna enačba v diferencialni obliki

$$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \nabla(\rho \vec{v}) = 0$$

Zapis v obliki snovskega odvoda:

$$\frac{D\rho}{Dt} = -\rho \nabla \vec{v} = 0$$

Poenostavitve:

Stacionaren tok:

$$\nabla(\rho \vec{v}) = 0$$

Nestisljiva tekočina ($\rho = konst$)

$$\nabla \vec{v} = 0$$

Gibalna enačba v diferencialni obliki

$$\rho \frac{D\vec{v}}{Dt} = -\nabla p - \nabla \underline{\tau} + \rho \vec{g}$$

Gibalna enačba v kartezičnem koordinatnem sistemu (x,y,z):

$$\begin{aligned} x: \quad \rho \left[\frac{\partial v_x}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_x}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_x}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_x}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial x} - \left(\frac{\partial}{\partial x} \tau_{xx} + \frac{\partial}{\partial y} \tau_{yx} + \frac{\partial}{\partial z} \tau_{zx} \right) + \rho g_x \\ y: \quad \rho \left[\frac{\partial v_y}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_y}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_y}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_y}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial y} - \left(\frac{\partial}{\partial x} \tau_{xy} + \frac{\partial}{\partial y} \tau_{yy} + \frac{\partial}{\partial z} \tau_{zy} \right) + \rho g_y \\ z: \quad \rho \left[\frac{\partial v_z}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_z}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_z}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_z}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial z} - \left(\frac{\partial}{\partial x} \tau_{xz} + \frac{\partial}{\partial y} \tau_{yz} + \frac{\partial}{\partial z} \tau_{zz} \right) + \rho g_z \end{aligned}$$

Poenostavitve gibalne enačbe:

Eulerjev fluid (neviskozen)

$$\rho \frac{D\vec{v}}{Dt} = -\nabla p + \rho \vec{g}$$

Zapis strižnih tenzorjev za Newtonovski (viskozen) fluid:

$$\begin{aligned} \tau_{xx} &= -2\mu \frac{\partial v_x}{\partial x} + \frac{2}{3}\mu(\nabla \cdot \vec{v}) & \tau_{xy} = \tau_{yx} &= -\mu \left(\frac{\partial v_x}{\partial y} + \frac{\partial v_y}{\partial x} \right) \\ \tau_{yy} &= -2\mu \frac{\partial v_y}{\partial y} + \frac{2}{3}\mu(\nabla \cdot \vec{v}) & \tau_{xz} = \tau_{zx} &= -\mu \left(\frac{\partial v_x}{\partial z} + \frac{\partial v_z}{\partial x} \right) \\ \tau_{zz} &= -2\mu \frac{\partial v_z}{\partial z} + \frac{2}{3}\mu(\nabla \cdot \vec{v}) & \tau_{yz} = \tau_{zy} &= -\mu \left(\frac{\partial v_y}{\partial z} + \frac{\partial v_z}{\partial y} \right) \end{aligned}$$

Newtonovski fluid (Navier-Stokesova enačba)

$$\rho \frac{D\vec{v}}{Dt} = -\nabla p + \mu \nabla^2 \vec{v} + \rho \vec{g}$$

$$\begin{aligned}x: \quad \rho \left[\frac{\partial v_x}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_x}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_x}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_x}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial x} - \mu \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} v_x + \frac{\partial^2}{\partial y^2} v_x + \frac{\partial^2}{\partial z^2} v_x \right) + \rho g_x \\y: \quad \rho \left[\frac{\partial v_y}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_y}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_y}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_y}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial y} - \mu \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} v_y + \frac{\partial^2}{\partial y^2} v_y + \frac{\partial^2}{\partial z^2} v_y \right) + \rho g_y \\z: \quad \rho \left[\frac{\partial v_z}{\partial t} + v_x \frac{\partial v_z}{\partial x} + v_y \frac{\partial v_z}{\partial y} + v_z \frac{\partial v_z}{\partial z} \right] &= -\frac{\partial p}{\partial z} - \mu \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} v_z + \frac{\partial^2}{\partial y^2} v_z + \frac{\partial^2}{\partial z^2} v_z \right) + \rho g_z\end{aligned}$$

Naloga 1:

a.) Hitrostno polje toka tekočine je podano z enačbo:

$$\vec{v} = (a_1x + b_1y + c_1z)\vec{i} + (a_2x + b_2y + c_2z)\vec{j} + (a_3x + b_3y + c_3z)\vec{k}$$

Izrazi pogoj pri katerem bo ta enačba predstavljala tok nestisljive tekočine:

$$a_1 + b_2 + c_3 = 0$$

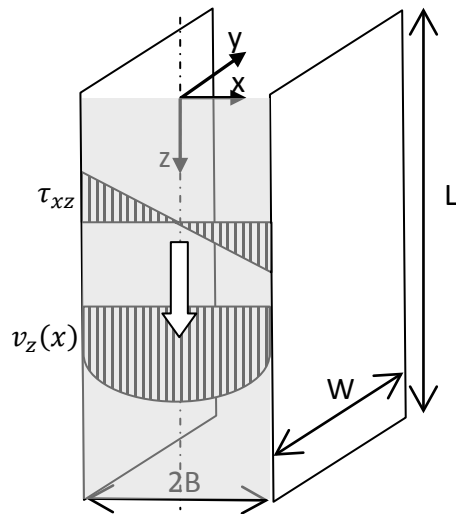
b.) Poznamo dve komponenti hitrostnega polja toka tekočine:

$$v_x = a(x^2 + y^2) \text{ in } v_z = 0$$

Izračunaj komponento hitrosti v smeri y:

$$v_y = -2axy + C$$

Naloga 2: Laminaren tok med vzporednima ploščama

Obravnavamo navpični, navzdol usmerjeni, laminarni, stacionarni, polnorazvit, dvodimenzionalen tok nestisljive tekočine med dvema vzporednima ploščama širine W , ki sta razmaknjeni za $2B$. Tok je simetričen glede na ravnino $x=0$.

1. Zapišite gibalno enačbo za obravnavani primer:

$$0 = -\frac{\partial p}{\partial z} - \frac{\partial}{\partial x} \tau_{xz} + \rho g$$

2. Z integracijo gibalne enačbe določite odvisnost $\tau_{xz}(x)$. Pri tem upoštevajte, da je tok gibalne količine glede na smer toka na sredini med ploščama enak 0.

$$\tau_{xz}(x) = \left(\rho g - \frac{dp}{dz} \right) x$$

3. Upoštevajte, da je tekočina Newtonovska in zapišite odvisnost z-komponente hitrosti v smeri x :

$$v_z(x) = \frac{1}{2\mu} \left(\frac{dp}{dz} - \rho g \right) (x^2 - B^2)$$

4. Izpeljite masni pretok:

$$\dot{m} = \frac{2}{3} \frac{W\rho}{\mu} \left(\rho g - \frac{dp}{dz} \right) B^3$$

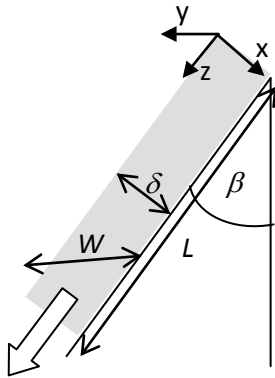
5. Izračunajte padec tlaka na razdalji L :

$$\Delta p = \left(\rho g - \frac{3}{2} v \frac{\dot{m}}{W^3} \right) L$$

6. Izračunajte celotno silo na plošči na razdalji L :

$$F_{tr} = \frac{3v\dot{m}}{B^2}$$

Naloga 3: Laminaren tok filma na poševni površini

Po ravni plošči širine W , nagnjeni pod kotom β (glej sliko) teče navzdol film kapljevine s konstantno debelino δ . Predpostavimo, da je tok tekočine nestisljiv, laminaren, stacionaren, polnorazvit in dvodimenzionalen.

1. Zapišite gibalno enačbo v z smeri:

$$0 = -\frac{\partial}{\partial x} \tau_{xz} + \rho g \cos \beta$$

2. Določite velikost strižne napetosti na steni. Predpostavite, da je strižna napetost na gladini filma enaka 0.

$$\tau_{xz}(x) = -\rho g \cos \beta x$$

3. Ob predpostavki Newtonovske tekočine določite profil hitrosti $v_z(x)$

$$v_z(x) = \frac{1}{2\mu} \rho g \cos \beta (\delta^2 - x^2)$$

4. Določite volumski pretok filma

$$\dot{V} = \frac{W \rho g \cos \beta}{3\mu} \delta^3$$

5. Določite povprečno in maksimalna hitrost filma ter razmerje med njima

$$\bar{v} = \frac{\rho g \cos \beta \delta^2}{3\mu}$$

$$v_{max} = \frac{1}{2\mu} \rho g \cos \beta \delta^2$$

$$\frac{v_{max}}{\bar{v}} = \frac{3}{2}$$

6. Določite silo trenja na ploščo

$$F_{tr} = -WL\rho g \cos \delta$$